

Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 6. maj 2009

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en nødpulje med midler til at hjælpe nødlidende kulturinstitutioner

[af Mogens Jensen (S), Pernille Frahm (SF), Johs. Poulsen (RV) og Per Clausen (EL)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 29. januar 2009 og var til 1. behandling den 31. marts 2009. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, EL og Simon Emil Ammitzbøll (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Mindretallet finder, at finanskrisen har ramt dybt mange steder i det danske samfund, og der har i den anledning også været stor politisk vilje til at hjælpe de steder, hvor der er opstået alvorlige problemer. Bankerne har fået hjælp i form af hele to omfattende bankpakker i milliardklassen, og erhvervslivet søges også stimuleret og understøttet med andre milliardpakker.

Dette bør også gælde kulturlivet. Formålet med dette beslutningsforslag er at sikre midler til at hjælpe kulturinstitutioner og -projekter, som er ude i en overlevelseskamp eller er lukningstruede som en konsekvens af finanskrisen, ikke mindst fordi virksomheder og fonde for tiden kraftigt reducerer sponsorater og kunstdonationer.

Eksemplerne på kulturinstitutioner i krise er mange. To rytmiske spillesteder i København, Stengade 30 og Culture Box, kæmper for deres liv. VEGA og Copenhagen Jazzhouse har tilsvarende store økonomiske problemer. I Odense har kommunen midlertidigt overtaget spillestedet Posten. Og Train i Århus og Skråen i Aalborg er så hårdt ramt, at de har svært ved at opfylde de aftaler, der er indgået med staten. Nyt Dansk Musikteater i Århus, der producerer musicals bl.a. med emner fra danmarkshistorien, er gået konkurs efter i en årrække at have klareret sig uden væsentlig fast støtte. Gladsaxe Ny Teater er gået i betalingsstandsning. Og årsagen er bl.a., ifølge direktør Kaspar Røstrup, at den private medfinansiering nu er reduceret så kraftigt på grund af finanskrisen, at det ikke er muligt at fortsætte.

Dansk Skolemuseum er lukket på grund af ophørte sponsorater. Og hos en lang række kulturinstitutioner fører en svækket økonomi til betydelige kvalitetsforringelser. Dansk Danseteater må skære ned i 2009. Egnsteatrene mangler samlet 8-10 mio. kr. Jytte Abildstrøms turnéteater har måttet lukke. Selv store institutioner som Statens Museum for Kunst, Nationalmuseet, ARoS, Louisiana, AR-

KEN og en række øvrige museer udeomkring i landet melder på samme måde, at de lider under manglende økonomi og svigtende sponsorindtægter til at afholde udgifterne til deres kunstindkøb, udstillinger og andre projekter.

Ny Carlsbergfondet, som har været en mastodont inden for dansk kunststøtte, skærer 70 mio. kr. af de midler, som de årligt deler ud til kunst, og også andre større kulturdonorer planlægger at skære ned på deres store millionstøtte til kulturlivet.

Mindretallet finder, at regeringen bærer et væsentligt ansvar for denne alvorlige situation. Siden 2001 er kulturinstitutionernes driftsøkonomi langsomt blevet udhulet og gjort langt mere afhængig af midler fra det private erhvervsliv.

Kulturinstitutionerne har siden 2002 skullet aflevere 969 mio. kr. i driftsbesparelser til regeringen, og i de kommende 4 år skal man aflevere yderligere 926 mio. kr. Det er klart, at det kan mærkes. Og for mange institutioner betyder det mærkbare kvalitetsforringelser.

Mindretallet noterer sig, at alle Folketingets partier repræsenteret i Folketingets Kulturudvalg – altså inklusive Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti – står bag et brev, der er sendt til kulturministeren af Kulturudvalget den 25. november 2008, hvori man anmoder ministeren om at finde midler til nødhjælp til kulturinstitutionerne. Det kan undre, at ikke alle partier støtter dette beslutningsforslag.

Vedrørende finansiering af forslaget er dette indeholdt i bl.a. Socialdemokratiets finanslovsforslag for 2009. Herudover har regeringen selv afsat 150 mio. kr. til udmøntning over de næste 3-4 år, der eventuelt kunne fremrykkes. Vedrørende organiseringen af nødpuljen skal denne administreres af Kunstrådet, således at armslængdeprincippet sikres.

Det Radikale Venstre, Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Hans Christian Schmidt (V) Troels Christensen (V) Ellen Trane Nørby (V)
Flemming Damgaard Larsen (V) Preben Rudiengaard (V) nfmd. Karin Nødgaard (DF) fmd.
Pia Kjærsgaard (DF) Henriette Kjær (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Mogens Jensen (S)
Lise von Seelen (S) Leif Lahn Jensen (S) Yildiz Akdogan (S) Pernille Frahm (SF)
Holger K. Nielsen (SF) Simon Emil Ammitzbøll (UFG) Per Clausen (EL)

Det Radikale Venstre, Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende B 91

Bilagsnr.	Titel
1	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
2	1. udkast til betækning
3	2. udkast til betækning